

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 20-03-33007 מדינת ישראל נ' אלפסי(עציר)

בפני כבוד סגנית הנשיאה, השופטת יעל רז-לוי – אב"ד

כבוד השופטת גילת שלו

כבוד השופט אהרון משניות

מדינת ישראל

בעניין: המאשימה

ע"י ב"כ עו"ד חן עסיס לביא

נגד

תומר אלפסי (עציר)

הנאשם

ע"י ב"כ עוה"ד יורם שפטל

גזר דין

השופט אהרון משניות

א. כללי

הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של רצח בכוונה לפי סעיף 300(א) לחוק העונשין, התשל"ז – 1977 (להלן גם: החוק) ובעבירה נוספת של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(2) לחוק.

להלן תמצית העובדות שקבענו בהכרעת הדין, בהתאם לראיות שהובאו בפנינו וכמפורט בכתב האישום.

בין הנאשם ובין נדב בוחניק (להלן: "המנוח") היה קיים סכסוך שהרקע לקיומו אינו ברור, אולם בגין אותו סכסוך החליט הנאשם לפגוע במנוח. בתאריך 10.2.20, בשעה 18:14, הבחין הנאשם שנהג ברכבו מסוג מרצדס בעיר אשדוד, במנוח כשהוא רוכב על אופנוע כשקסדה על ראשו, והחל לעקוב אחריו. בשלב מסוים בהגיעם של הנאשם והמנוח לרח' מונטפירי, בסמוך למרכז טופז בעיר אשדוד, התקרבו הנאשם עם רכבו אל האופנוע עליו רכב המנוח, נצמד אליו מאחור והחל להאיץ את מהירות נסיעתו עד שפגע ברכבו בעוצמה ובמכוון באופנוע.

כתוצאה מכך, האופנוע של המנוח התרומם ונזרק לכביש, המנוח הושלך מהאופנוע לכביש, ורכבו של הנאשם פגע בגופו של המנוח שהיה מונח על הכביש ונעצר. עובר אורח שהבחין במנוח רץ לסייע לו ואילו הנאשם נסע ברכבו לאחור. בשלב זה קם המנוח על רגליו והתרחק מהרכב, והנאשם התקדם ברכבו עוד כמה מטרים עד שנעצר, יצא מרכבו כשהוא נושא על גופו סכין עם להב באורך של לא פחות מ-7.5 ס"מ, ניגש אל המנוח, אחז בבגדיו וניסה למשוך אותו מהמקום, אך המנוח התנגד והנאשם הפילו על הכביש.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 20-03-33007 מדינת ישראל נ' אלפסי(עציר)

בעוד המנוח שרוע על הכביש, החל מאבק בינו לבין הנאשם, שבמהלכו הצליח המנוח להשתחרר מאחיזתו של הנאשם והחל לברוח, אך הנאשם שב ותפס אותו, והקסדה שחבש המנוח הורדה מראשו. הנאשם שלף את הסכין שהייתה על גופו, ואחז בה בידו, כשמנגד ניסה המנוח להגן על עצמו, היכה את הנאשם באמצעות הקסדה וניסה לברוח מהמקום.

אולם הנאשם הצליח לתפוס את המנוח, ודקר אותו 3 דקירות באמצעות הסכין, האחת בבטן מימין ושתיים נוספות באזור חזה עליון ימין, והכל בכוונה לגרום למותו. לאחר מכן הנאשם חזר אל הרכב ונסע מהמקום, כשבאותה העת המנוח חצה את הכביש כשהוא פצוע ומדמם, ועלה במדרגות המובילות למרכז "טופז" כשהוא לוחץ בידו על פצע הדקירה מימין, עד אשר הבחין בעובדת של המרכז וביקש ממנה עזרה.

בתגובה, העובדת פשטה את הסריג שלבשה, ובאמצעותו ניסתה ללחוץ על מקום הדקירה ולעצור את הדמיום עד להגעתם של כוחות ההצלה שהגיעו למקום, ומצאו את המנוח מדמם באופן מסיבי, עם דופק צווארי חלש, חסר הכרה וללא נשימה. כעבור זמן קצר ליבו של המנוח הפסיק לפעום, ומותו נקבע בשעה 15:30, לאחר שפעולות החיאה מתקדמות שבוצעו בו לא צלחו.

בהכרעת הדין קבענו כי הנאשם גרם במעשיו בכוונה למותו של המנוח, שנגרם בעקבות הלם לבבי בשל תסחיף אויר כתוצאה מפצע דקירה באזור תת בריח מימין, ומהלם תת נפחי ואיבוד דם מסיבי כתוצאה משני פצעי דקירה באזור תת בריח מימין ובטן מימין. בנוסף הנאשם דקר את המנוח דקירה באורך של 3.2 ס"מ בקדמת הכתף אשר גרמה לפצע חתך שטחי. כמו כן נגרמו למנוח פצעי שפשוף במקומות שונים בגופו, כתוצאה מהדריסה ותקיפתו של הנאשם את המנוח כמפורט לעיל.

קבענו עוד כי ניתן ללמוד על כוונתו של הנאשם לפגוע פגיעה קטלנית במנוח, מעצם הפגיעה המכוונת שפגע במנוח באמצעות מכוניתו, לאחר שעקב אחריו במשך דקות ארוכות. אדם שנוסע במכונית מרצדס, ומתנגש במכוון באופנוע שנוסע לפניו, צריך לקחת בחשבון את האפשרות שהפגיעה ברוכב האופנוע תהיה קטלנית.

הדברים אמורים ביתר שאת בנסיבות שלפנינו, כאשר לאחר שהמנוח שרד את ההתנגשות והושלך לכביש בעקבות הפגיעה בו, הנאשם יצא ממכוניתו ובמקום להושיט עזרה למנוח, היכה אותו באכזריות בכל חלקי גופו, ולאחר מכן שלף סכין ודקר אותו בפלג גופו העליון, ודקירה נוספת עמוקה מאוד של 7.5 ס"מ באזור הבטן באיברים פנימיים.

הוספנו כי מדובר בהתנהגות שיש בה כדי ללמד על נחישותו של הנאשם לפגוע פגיעה קשה במנוח, שהלכה והסלימה, עד כדי דקירתו של המנוח, באמצעות סכין שהיה בידו, שתי דקירות קטלניות שגרמו למותו, ולכן מדובר בנסיבות שמלמדות על כוונתו של הנאשם ורצונו להשיג תוצאה זו.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 20-03-33007 מדינת ישראל נ' אלפסי(עציר)

ב. תסקירים שהוגשו

תסקיר נפגעי עבירת המתה

בתאריך 7.12.22 התקבל תסקיר נפגעי עבירת המתה, שנכתב לאחר שעורכת התסקיר נפגשה עם אמו של המנוח ועם אחיו ואחיותיו. יצוין כי אביו של המנוח עצור בחשד לפגיעה באביו של הנאשם, והוא מסר כי אינו מעוניין שיוגש אודותיו תסקיר נפגע עבירה.

בני משפחת המנוח תיארו בפני עורכת התסקיר את ההתרחשויות ביום האירוע שבו נגדעו חייו של המנוח, תיארו את המחזות הקשים בעת הגעתם לזירת האירוע, וציינו כי לא קיבלו הודעה ובשורה רשמית על מותו של המנוח, אלא נחשפו לבשורה הקשה באופן חלקי ולא מסודר, ללא תמיכה ובבדידות רגשית רבה של כל אחד מבני המשפחה. אמו של המנוח שמעה מבת זוגו כי המנוח היה מעורב בתאונה, ומשלא היה מענה כשהתקשרה למנוח, יצאה למקום התאונה, וכשהבינה מה קרה למנוח חשכו עיניה, והיא פרצה בצרחות וזעקות שבר בניסיון להגיע למנוח, לאחר שמנעו ממנה להתקרב אליו.

אחיו ואחותו של המנוח שראו את האם יוצאת, קראו באינטרנט על אירוע הדקירה, ויצאו בעקבות אימם לזירת הרצח. הם ראו ושמעו את זעקות אמם, נבהלו מאוד וישבו הביתה. האחות ע' שמעה במקום עבודתה כי המנוח נדקר, ובהיותה מתנדבת במד"א, לבשה את הווסט הייעודי, ונסעה במהירות למקום האירוע. כשהגיעה וראתה רכב של חברה קדישא, הבינה שקרה הגרוע מכל, והסתובבה ברחובות כשהיא נסערת ובוכה. כשחזרה הביתה פגשה את אביה, ותיארה כיצד נפל על ברכיו, היכה את עצמו תוך שהוא בוכה ומקונן על מות בנו.

אשר להשלכות האירוע על בני המשפחה, ציינה עורכת התסקיר, כי אמו של המנוח תיארה אותו כבן בכור אהוב מאוד ללא בעיות התנהגות או אלימות, אשר עבד יחד עם אביו בעסק המשפחתי. האם ציינה כי הקשר בינה לבין המנוח ידע עליות ומורדות אך הם מאוד אהבו זה את זה, ומבחינתה הרצח של המנוח שינה את חייה, שכן עד ליום הרצח היא הייתה נמרצת עם שמחת חיים ואהבה לטייל ולארץ, ולאחר הרצח כבתה וקרסה ועולמה הצטמצם ודעך.

האם ציינה עוד כי כיום היא עושה רק דברים שהיא חייבת לעשות, וכי לאחר שהיא שולחת את ילדיה לבית הספר, היא שוקעת שוב למחשבות ולבכי ורואה סרטונים ותמונות של בנה המנוח. האם הוסיפה כי בעקבות האירוע דבקה במשפחה סטיגמה של מעורבות בפלילים, ובעקבות זאת נמנעו הורים מלשלוח את ילדיהם לצהרון שניהלה בביתה, ובכך המשפחה נפגעה גם מבחינה כלכלית, מפני שגם בעלה לא הצליח לתפקד ולכלכל את הבית.

האם תיארה כי בתקופה הראשונה שלאחר האירוע היא הייתה שקועה באבלה, חשה כאב בעוצמות עזות ובלתי נסבלות, התקשתה לישון בלילות, והרגישה חרדה עזה לשלום ילדיה. אולם בחלוף הזמן התחזקה מעט, מתוך הבנה כי בנה לא יחזור וכי שאר ילדיה זקוקים לה, והחלה לקבל טיפול תרופתי ונעזרה גם בטיפול רגשי, אולם היא עדיין חשה רגשות אשמה וחרטה על שלא הצליחה להגן על בנה. האם חוותה משברים נוספים כולל אובדן של חברה קרובה, וכן מעצרו של בעלה לאחר שתקף את אביו של הנאשם, וכל משבר נוסף מסיג אותה לאחור ופוגע בניסיונה להשתקם.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 20-03-33007 מדינת ישראל נ' אלפסי(עציר)

אחיותיו של המנוח, תארו גם הן בפני עורכת התסקיר את מערכת היחסים הקרובה עם המנוח שהיא האח הבכור. האחות ע' (בת 24) ציינה כי היא והמנוח היו קרובים מאוד וחוו חוויות משותפות כאחים, וכי מותו של המנוח היווה נקודת שבר בחייה ממנה לא השתקמה עד היום. ע' תיארה בפני עורכת התסקיר כי חייה מלווים בבכי רב לאורך כל שעות היום, בבית, בעבודה וברחוב, ללא כל שליטה מצידה, שכן כל דבר קטן מזכיר לה את אחיה המנוח ומציף אותה ברגשות קשים.

עם זאת, ציינה ע' כי אינה יכולה להרשות לעצמה לשקוע באבלה מאחר והבית קרס, והיא חשה ששני הוריה נאחזים בה כגלגל הצלה, ולכן לקחה על עצמה את משימות הבית, הפרנסה וגידול הילדים. ע' הוסיפה כי בימים שלפני הרצח נרשמה למכינה לקראת לימודי רפואה באיטליה, אך לאחר הרצח נאלצה לוותר על חלומה ועל התפתחותה האישית, ובעל כורחה לקחה על עצמה את ניהול החברה של אביה, כי לא היה מי שיעשה זאת.

ע' תיארה בפני עורכת התסקיר כי סבלה מהתפרצויות זעם וכעס שמעולם לא חוותה בעבר, וכתוצאה מכך התפרקה הזוגיות שהייתה לה, לאחר שבן זוגה לא הצליח לשאת את השינוי שחל בה. היא הוסיפה כי השבר והכאב פגעו גם בבריאותה מפני שחלתה באפילפסיה, והיא נזקקת מעת לעת לטיפולים ואשפוזים, ואף החלה לעשן קנביס רפואי ברישיון, כדי להקל על מכאוביה. ע' ציינה כי העצב בו היא שרויה הוביל להתרחקות חבריה ממנה.

א' אחותו הצעירה של המנוח (בת 16) תיארה בפני עורכת התסקיר כי למרות פערי הגילאים הייתה מאוד קשורה למנוח, אחיה הבכור. תיארה כי היא מתקשה להכיל את הפרידה מהמנוח ומתחרטת שלא ניצלה אותו עוד כמה רגעים. היא סיפרה כי עד לפני הרצח היא הייתה ילדה מלאה שמחת חיים, רגועה ומאוד משפחתית, וכיום היא חשה כי מאפיינים אלו נלקחו ממנה וחווה תחושות של חוסר, שהתחזקו לאחר שגם אביה נעדר מהבית בעקבות מעצרו, והיעדרותו העצימה את חסרונו של המנוח בתוך המסגרת המשפחתית. א' ציינה כי היא מתקשה להתרכז בלימודים, ומתקשה גם לתת אמון בבני אדם. עורכת התסקיר תיארה את א' כילדה אשר איבדה בית ועוגן, ולמרות זאת היא מחזיקה את עצמה וחוששת להתפרק, כדי לא להעמיס דאגות נוספות על הוריה.

ר' אחיו הצעיר של המנוח (בן 14) תיאר בפני עורכת התסקיר כי פער הגילאים בינו לבין המנוח מיקם את המנוח כאח גדול שהוא נהג להציק לו, וציין כי הוא עדיין בשוק בדומה ליום הרצח, עצוב ותמיד מדמיין כיצד היה נוהג לרכב עם אחיו על האופנוע. ר' ציין עוד כי הרצח שינה אותו מאוד והוא הפך להיות מופנם וסגור, בלי שמחת החיים שהייתה לו, והוא גם חש פחד ממשפחתו של הנאשם, שמא יפגעו בו או בבני המשפחה, ולכן הוא החל להתאמן ולהתחזק פיזית, ואף החל להשתתף בחוג של הגנה עצמית. מהתסקיר עולה עוד כי ר' הפך להיות ילד שקוף אשר נמצא במצב רגשי רע מאוד, ומצוקתו מתבטאת בהתפרצויות זעם וצעקות שלא היו קיימות עד ליום הרצח, וכי הוא מנסה להציג חזות קשוחה אך למעשה הוא מאוד רגיש וסובל.

ע' אחיו הקטן של המנוח (בן 4 ביום הרצח) תואר כילד שהיה בעיצומו של תהליך אבחוני בשל קשיים תקשורתיים ועיכוב התפתחותי, אולם התהליך נעצר לאחר הרצח, וכיום הוא לומד בכיתה א' מקדמת.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 33007-03-20 מדינת ישראל נ' אלפסי(עציר)

הוא הפך להיות צמוד וכרוך אחר אמו, ומתקשה מאוד כשהיא הולכת, הוא גדל בבית אבל ועצוב מאוד, וניכר בו שעבר טראומה גדולה בעקבות הרצח, שהעצימה את קשייו המולדים.

לסיכום ציינה עורכת התסקיר, כי הוריו, אחיו ואחיותיו של המנוח נזרקו באחת למציאות חיים מטלטלת של אובדן בן ואח, וכי הם מתקשים להסתגל לחיים במציאות חדשה שנכפתה עליהם, גם כיום בחלוף שנתיים וחצי מאז הרצח.

עורכת התסקיר ציינה כי המנוח הותיר אחריו "חותם ופצע אשר לא ניתנים למחיקה", וכי כל בני המשפחה נפגעו קשות מהטראומה של האובדן, והם מתקשים להתאושש מכך. המשפחה הפכה ממשפחה מלוכדת, פעילה ושמחה, לאוסף של פרטים מפורקים והלומי כאב, ועורכת התסקיר הביעה תקווה כי בני המשפחה ימצאו את הכוחות הפנימיים והחיצוניים להם הם זקוקים על מנת להתחזק, וליצור חיים בעלי משמעות במסע חייהם הלא פשוט בלשון המעטה.

יצוין, כי במסגרת הראיות לעונש העידו אמו ואחיותיו של המנוח בפני בית המשפט.

תסקיר לעונש של שירות המבחן

בתאריך 20.9.22 התקבל תסקיר בעניינו של הנאשם, ממנו עולה כי הנאשם בן 24, עצור מזה כשנתיים ושמונה חודשים, ועד ליום מעצרו עבד כעצמאי בתחום הבניין והתגורר עם אמו ואחיו בעיר אשדוד. אשר לרקע המשפחתי, צוין בתסקיר כי הוריו של הנאשם גרושים ולהם ארבעה ילדים, אביו של הנאשם עובד כמנהל במחלקת התברואה בעיר אשדוד והאם אינה עובדת בשל מצבה הרפואי.

הנאשם תיאר מציאות מורכבת במשפחתו, שבה אביו וילדי המשפחה טיפלו באימם החולה ונשאו בעול הכבד של משק הבית מגיל צעיר, וכן תיאר התנהלות אלימה ונוקשה של אביו כלפיו וכלפי אחיו ואחיותיו. לדבריו, מאז הגירושים של הוריו לפני כשלוש שנים, הפסיק אביו לתמוך כלכלית במשפחה ולכן הוא ניתק קשר עם אביו תוך שחווה תחושות של כעס ואכזבה כלפיו, אולם קיימים קשרים מיטיבים בין האחים, שמהווים מקור תמיכה זה לזה.

מהתסקיר עולה, כי הנאשם סיים 12 שני"ל עם תעודת בגרות מלאה, ושולב במכינה קדם צבאית אשר לאחריה התגייס לחיל השריון לתקופה של שנה ולאחר מכן קיבל פטור מהשירות הצבאי. לאחר שחרורו מהצבא השתלב הנאשם בשוק התעסוקה ועבד תחילה בעבודות מזדמנות, אולם בהמשך עבד כעצמאי בשיווק חומרי בניין. הנאשם ציין כי לאורך שנות לימודיו התמודד עם בעיות התנהגותיות ולימודיות ואף נעצר בגיל 14 בגין עבירת אלימות, שבגינה הפסיק את לימודיו, ושהה תקופה ארוכה במעצר בית בבית הוריו, אולם בהמשך הצליח לגייס כוחות ולחזור ללימודים ואף לסיים בהצלחה את בחינות הבגרות.

הנאשם הסביר כי במהלך שירותו הצבאי, העמיקו הקשיים במשפחתו, ולכן ערק כמה פעמים מהשירות הצבאי בכדי לסייע בפרנסת הבית, ובשל כך ריצה כמה מאסרים בכלא צבאי, עד שלבסוף קיבל פטור מהשירות. אשר לעבירות נשוא האישום, ציין שירות המבחן כי הנאשם לקח אחריות מסוימת על מעשיו וגילה הבנה לחומרם. הנאשם תיאר בפני שירות המבחן סכסוך מתמשך בינו לבין המנוח וכן תיאר

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 33007-03-20 מדינת ישראל נ' אלפסי(עציר)

מספר אירועים בהם הותקף על ידו באכזריות. לדבריו, מדובר בתקופה בה הוא היה בדריכות רבה, מחשש כי המנוח יפגע בו ובמשפחתו.

בשיחה עם שירות המבחן תיאר הנאשם, כי ביום האירוע גילה באקראי את המנוח בזמן נסיעתו ברחבי אשדוד, והתכוון לגרום למנוח לעצור את נסיעתו, כדי לשוחח אתו. לאחר שהתקשה לגרום למנוח לעצור את נסיעתו, התנגש בו בכוונה מאחור, ומיד לאחר מכן בלם את רכבו וניגש למנוח כדי לשוחח עמו. עם זאת, הנאשם הוסיף כי הפגיעה באופנוע הייתה בין היתר במטרה להפחיד את המנוח, ולהחזיר לו באופן מסוים על התקיפות הקודמות שביצע כלפיו. הנאשם הדגיש בפני שירות המבחן כי בשום שלב לא התכוון לפגוע באופן קשה במנוח או לגרום למותו, ולדבריו הותקף על ידי המנוח ולכן הגן על עצמו והשתמש בסכין שהייתה ברשותו.

הנאשם שיתף את שירות המבחן כי הוא נושא עמו חרטה רבה ותחושת אשמה בשל התוצאה הטראגית, וכן סיפר על המחירים הרבים אותם משלמים הוא ובני משפחתו. לדבריו משפחת המנוח ניסתה לפגוע פעמיים באביו כנקמה על מותו של המנוח, והוא תיאר תחושת פחד לצד תחושת אשמה כבדה, ואף ביטא רצון להתנצל בפני משפחת המנוח ולהביא לרגיעה במצב הקשה שנוצר בין המשפחות.

אשר להערכת המסוכנות וסיכויי שיקומו של הנאשם, ציין שירות המבחן, כי הוא מתרשם מאדם צעיר אשר גדל בתנאים של הזנחה רגשית, שאימץ מילדות תפקיד הורי שלא תאם את קצב התפתחותו. עוד התרשם שירות המבחן כי הנאשם לא קיבל מענה הולם לבעיותיו ולצרכיו, ולצד זאת אף פיתח קשרים שוליים ודפוסים בעייתיים. שירות המבחן התרשם עוד כי במצבי כעס, תסכול ומצוקה, הנאשם נוטה לפעול באימפולסיביות ובפריצת גבולות, מבלי לשקול את השלכות מעשיו, וכל אלו מהווים גורמי סיכון להישנות עבירות חוזרות בעתיד.

לצד זאת, התרשם שירות המבחן כי חרף הקשיים שחווה במשפחתו, הצליח הנאשם להשלים את לימודיו, לשרת בצבא ולגלות תפקוד תעסוקתי יציב. כן התרשם כי הנאשם לוקח אחריות מסוימת למעשיו, מצליח לגלות הבנה לבעייתיות שבהתנהלותו, מבטא כאב סביב מותו של המנוח ומצליח להתחבר למחירים הקשים אותם משלמים בני משפחתו. שירות המבחן מעריך כי מעצרו של הנאשם מהווה עבורו גורם מרתיע ומלמד, וכל אלה מהווים להערכת שירות המבחן גורמי סיכוי לשיקום ולהימנעות מעבירות עתידיות.

לסיכום, המליץ שירות המבחן על ענישה קונקרטיה אשר תביא לידי ביטוי את חומרת מעשיו של הנאשם, והוסיף יש לקחת בחשבון בין היתר את תקופת מעצרו הממושכת ואת רצונו הכן לשקם את חייו.

ג. ראיות נוספות לעונש

במסגרת הראיות לעונש הוגש ע"י המאשימה רישומו הפלילי של הנאשם שסומן מא/1, וממנו עולה כי לנאשם שתי הרשעות קודמות מבית דין צבאי בגין העדר מן השרות שלא ברשות, וכן פטור קטין בלא צו, מבית המשפט לנוער, אשר התיישן ביום 27.12.2016. כמו כן, העידו אמו של המנוח ושתי אחיותיו,

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 33007-03-20 מדינת ישראל נ' אלפסי(עציר)

על החלל הגדול שמותו בגיל כה צעיר הותיר בקרבן. אמו של המנוח ציינה כי הוא בנה הבכור, שילדה אותו בהיותה בת 19, וכי החיים שלה ושל משפחתה נחלקים בין החיים שהיו עד הרצח ובין החיים שאחרי הרצח: "עד 10.2.20 היו לנו חיים של משפחה והיום הבית שלנו הוא בית של גיהנום" כלשונה (עמ' 621 ש' 29). לדבריה, הנאשם רצח למעשה את כל בני המשפחה, והיא שאלה בכאב מדוע עשה זאת, וביקשה כי בית המשפט ימצה את הדין עם הנאשם.

אחיותיו של המנוח העידו גם הן, ושתיהן העידו בהתרגשות רבה ובכו במהלך עדותן. האחות הקטנה סיפרה על תחושת ההחמצה שהיא חשה לאחר מותו של המנוח, על שלא הספיקה לחוות מספיק את הקשר עם האח הבכור, וסיפרה עוד על המשבר הקשה שכל המשפחה עוברת בעקבות מותו של המנוח. האחות הגדולה יותר ע' סיפרה כי הייתה קרובה בגילה לגילו של המנוח, והם גדלו כשני אחים תאומים, חוו חוויות ילדות ביחד, וחסרונו ניכר בחייה, והותיר את כל בני המשפחה כאובים, כלשונה. מכאן בקשתה כי בית המשפט יחמיר בעונשו של הנאשם.

מנגד, ב"כ הנאשם הגיש אסופה של מסמכים רפואיים אודות מצבו הרפואי של אביו של הנאשם לאחר שנפגע על ידי אביו של המנוח, אשר סומנו מ/ש – 1/ש – 3/ש.

ד. טיעוני הצדדים

טיעוני ב"כ המאשימה

ב"כ המאשימה הגישה את טיעוניה לעונש בכתב והפנתה לממצאים שקבע בית המשפט בהכרעת הדין של הנאשם. ב"כ המאשימה ציינה כי הנאשם הורשע בעבירת רצח בכוונה לאחר שינוי החוק והרפורמה בעבירות ההמתה, אשר הרחיבה את גדרה של עבירת הרצח, ובתוך כך, הוגש כתב האישום בעבירת הרצח הבסיסית עם יסוד נפשי של כוונה.

אשר לערכים החברתיים המוגנים שנפגעו, ציינה ב"כ המאשימה, כי מעשיו של הנאשם גרמו לשפיכות דמים, ובכך פגעו פגיעה קשה בערך החברתי המשמעותי ביותר של קדושת החיים, ויתירה מכך, במעשיו פגע הנאשם לא רק במנוח אלא גם בבני משפחתו ובזכותם לחיים שלווים ובטוחים, והוא שינה את חייהם מקצה לקצה, כמפורט בתסקיר נפגעי העבירה.

אשר למידת הפגיעה בערך המוגן, ציינה ב"כ המאשימה כי מדובר בפגיעה ברף הגבוה ביותר, שכן נטילת חיי אדם על ידי דקירות בפלג גופו העליון בכוונה לגרום למותו, מהווה רף גבוה ביותר של אלימות שפוגעת בקדושת החיים.

עוד ציינה ב"כ המאשימה, כי הנאשם הורשע בעבירה נוספת של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(2) לחוק, והדגישה כי הערכים החברתיים המוגנים בעבירה זו הם כבוד האדם, הזכות לחיים, בריאות האדם, הזכות לאוטונומיה על הגוף, לשלמות הגוף והנפש, וכן הגנה על הביטחון האישי ועל שלום הציבור והגנתו מפני מעשי אלימות מכל סוג.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 20-03-33007 מדינת ישראל נ' אלפסי(עציר)

ב"כ המאשימה טענה כי בקביעת רף ענישה מרבי של 20 שנות מאסר על עבירה זו, ביטא המחוקק את החומרה הרבה שנודעת לפגיעה בשלמות גופו של האדם ובבריאותו, שבוצעה מתוך כוונה מיוחדת להטלת נכות, מום או חבלה חמורה בנפגע. וציינה כי בענייננו הפגיעה בערכים המוגנים היא פגיעה חמורה ביותר, שכן בסופו של דבר חייו של המנוח נגדעו על ידי הנאשם בגיל 23, ואתו במידה רבה גם חייהם של בני משפחתו כמפורט בתסקיר נפגעי עבירת המתה.

אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, טענה ב"כ המאשימה, כי אמנם לא קדם תכנון מוקדם לביצוע הרצח, אך בהחלט היה סוג של הכנה מצדו של הנאשם לפגיעה במנוח, שכן הנאשם עקב במכוניתו אחר המנוח למעלה מעשר דקות, פגע בו בכוונה, היכה אותו ואז דקר אותו. אשר לחלקו היחסי של הנאשם ויכולתו של הנאשם להימנע מהמעשה ומידת השליטה שלו על מעשהו, טענה ב"כ המאשימה, כי הנאשם פעל לבדו באופן מחושב וקר רוח, באור יום, לעיני עוברים ושבים, וכיוזם ודומיננטי שלט בכל שלבי האירוע. ב"כ המאשימה הוסיפה כי הנאשם יכול היה לבחור לחדול ממעשיו ולנתק מגע עם המנוח אך במקום כך בחר להסלים את האירועים, ולאחר שהמנוח שרד את הפגיעה הקשה בו, הנאשם לא חדל, עד אשר רצח את המנוח, ולאחר מכן כשהבין כי השלים את מלאכתו, ברח מן המקום ולא הזעיק עזרה ולו בכדי למזער את הנזק.

אשר לנזק שנגרם מביצוע העבירה, טענה ב"כ המאשימה, כי מדובר בנזק ברור ומובנה שאין חמור ממנו, קיפוח חייו של המנוח שהיה רק בן 23 בהירצחו והותיר אחריו זוג הורים וארבעה אחים. הסיבה אשר הביאה את הנאשם לדרוס את המנוח בכוונה ובהמשך אף לרצוח אותו, הייתה ברורה ועל רקע סכסוך "חי ובוטט", במסגרתו התכוון הנאשם להפחיד את המנוח.

אשר לפסיקה הנוהגת, טענה ב"כ המאשימה כי אין חולק כי עבירת הרצח הינה העבירה החמורה בספר החוקים. ב"כ המאשימה הפנתה בטיעוניה לע"פ 3223/21 **מדינת ישראל נ' שפק** (להלן: עניין שפק) אשר בו קבע בית המשפט העליון ביחס לעונש המרבי של מאסר עולם שנקבע בעבירה זו בין היתר כי **"... לא רק ראוי כי בתי המשפט לא יהפכו עונש מרבי זה לאות מתה בספר החוקים אלא אף ראוי כי יוטלו עונשי מאסר עולם במקרים המתאימים"**. ב"כ המאשימה הפנתה לפסקי דין נוספים אשר יפורטו בהמשך בסקירת מדיניות הענישה הנוהגת.

אשר לקביעת מתחם הענישה, ציינה ב"כ המאשימה כי על אף שמדובר בשתי עבירות ובשני אירועים שניתן לכאורה להפרידם, עותרת המאשימה לקבוע מתחם הולם לאירוע שיבטא את כלל המעשים שביצע הנאשם. בסופו של יום עתרה המאשימה למתחם עונש שנע בין 27 שנות מאסר ועד למאסר עולם, לצד ענישה נלווית.

אשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם, ציינה ב"כ המאשימה כי מדובר בנאשם בן 24, לחובתו 2 הרשעות קודמות בעבירות של העדר מן השירות בגינן נדון לעונשי מאסר בפועל ולמאסרים מותנים, וכן ר"פ מבית המשפט לנוער בגין עבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, פציעה וחבלה שהעברייני מזויין, שהסתיים בפטור ללא צו.

ב"כ המאשימה הפנתה לתסקיר שירות המבחן שהתקבל בענייננו של הנאשם ממנו עולה כי הנאשם שינה שוב ושוב את גרסתו ביחס לאירוע, והוסיפה כי שירות המבחן התרשם מקושי בהצבת גבולות פנימיים

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 20-03-33007 מדינת ישראל נ' אלפסי(עציר)

ומהתנהלות אימפולסיבית ואלימה מצדו של הנאשם, ולכן המליץ שירות המבחן כי הנאשם ייענש בענישה קונקרטיבית ומוחשית שתעמיד גבולות ותביא לידי ביטוי את חומרת מעשיו של הנאשם לרבות מאסר בפועל.

ב"כ המאשימה טענה כי הנאשם לא נטל אחריות וכפר במיוחס לו אולם בסופו של יום הורשע על ידי בית המשפט. אשר לפגיעה של העונש בנאשם ובמשפחתו, טענה ב"כ המאשימה כי אין ספק שעונש מאסר ממושך יפגע בנאשם ובמשפחתו אולם טענה כי על כך אין לו לנאשם אלא להלין על עצמו, מפני שהוא הביא על עצמו ועל משפחתו נזק זה כשבחר לגדוע את חייו של המנוח.

ב"כ המאשימה הוסיפה כי אין זה סוד שאביו של הנאשם נורה על ידי אביו של המנוח שפצע אותו באופן קל, אולם אביו של המנוח נותן את הדין על מעשיו, וציינה כי אלמלא התיק נשוא גזר הדין לא היה פועל אביו של המנוח כפי שפעל, כאשר בסופו של יום נפגע לא רק אביו של המנוח אלא גם משפחתו שנתרה ללא בן שאותו קטל הנאשם וללא אב שנתון במעצר.

בסופו של דבר, עתרה ב"כ המאשימה להשית על הנאשם עונש מאסר עולם, פיצוי בשיעור המרבי בסך 258,000 ₪, מאסר על תנאי ופסילת רישיון נהיגה לתקופה שתקבע על ידי בית המשפט, ובנוסף עתרה לחילוט רכבו של הנאשם שבאמצעותו בוצעה העבירה.

טיעוני ב"כ הנאשם

מנגד טען ב"כ הנאשם, כי משפחת המנוח עומדת מאחורי טיעון לעונש של ב"כ המאשימה, והטיח האשמות קשות כלפי משפחת המנוח, כגון שמדובר במשפחה של רוצחים אשר הטילו חתנתם על התביעה, ואף מנעו הגעה להסדר טיעון עם הנאשם.

ב"כ הנאשם הגיש בתחילת טיעונו את כתב האישום שהוגש נגד אביו של המנוח, אשר בו הואשם בין היתר בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה בכך שירה על אביו של הנאשם, וטען כי המאשימה פעלה "תוך אפליה חמורה וקיצונית" כלשונו (עמ' 623 ש' 33), כאשר החליטה להקל עם אביו של המנוח, שלטענתו ניסה לרצוח את אביו של הנאשם כנקמה על מות בנו, והחליטה להאשים אותו בעבירה קלה יותר של חבלה בכוונה מחמירה, ולא בעבירה חמורה יותר של ניסיון רצח, שבה לדבריו היה צריך להאשים את אביו של המנוח בגין מעשיו באותו אירוע; ולעומת זאת, החליטה להחמיר עם הנאשם ולדרוש עונש של מאסר עולם, דרישה שלטענתו חסרת בסיס וחורגת מההלכה הפסוקה.

ב"כ הנאשם טען עוד, כי מדובר בנסיבות שיש בהן כדי לבסס טענה של הגנה מן הצדק לעניין העונש, והפנה לכמה פסקי דין שלדבריו תומכים בטענתו. בין היתר הפנה לתפ"ח 19-08-35903 מדינת ישראל נ' אלקאדי (24.3.2021) שנדון בבית משפט זה (להלן: עניין אלקאדי), ולטענתו מדובר שם בנסיבות חמורות לפחות כמו הנסיבות שלפנינו, אם לא למעלה מכך, ולמרות זאת המאשימה הלכה לקראת הנאשם שם, והגיעה אתו להסדר טיעון מקל, ואף לא הגישה ערעור על קולת העונש, לאחר שבית המשפט גזר עליו 20 שנות מאסר. ב"כ הנאשם הפנה לפסקי דין נוספים שלטענתו תומכים בטיעונו, ודיון ביחס לפסיקה שאליה הפנה ב"כ הנאשם, כמו גם ביחס לפסיקה שאליה הפנתה ב"כ המאשימה, יובא להלן, בפרק שעוסק במדיניות הענישה הנוהגת.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 20-03-33007 מדינת ישראל נ' אלפסי(עציר)

ב"כ הנאשם מתח ביקורת על ב"כ המאשימה שעתרה לעונש של מאסר עולם, ומתח ביקורת גם על תסקיר נפגעי העבירה שהוגש לתיק, וטען כי התסקיר מתייחס לאביו של המנוח כאל קרבן, ומתעלם מהדברים החמורים שהאב עולל לאביו של הנאשם, בכך שירה בו ולטענתו ניסה לרצוח אותו.

אשר לנסיבותיו של הנאשם, טען בא כוחו, כי אין לו הרשעות קודמות, למעט שתי הרשעות בבית דין צבאי בגין עריקות במהלך שירותו הצבאי, שאין להן רלוונטיות לתיק הנוכחי. ב"כ הנאשם טען עוד כי בשונה מטיעוניה של ב"כ המאשימה, הנאשם לקח אחריות על מעשיו, ובאשר לעונש הוא הפנה לתסקיר שירות המבחן וטען כי מההמלצה שבסוף התסקיר ניתן להבין כי שירות המבחן כיוון לעונש מאסר "חד ספרתי", גם אם ברף הגבוה.

אשר לשאלת הסיכוי לשיקום, טען ב"כ הנאשם כי שירות המבחן סבור שיש סיכוי גבוה לשיקום, והוסיף כי אומנם אין מדובר בנאשם קטין, אך יש לזכור כי הנאשם היה כבן 20 – 21 בעת ביצוע העבירה, גיל המוגדר כבגיר רך. לטענתו, בנסיבות אלה, כאשר התסקיר מעריך כי קיים סיכוי גבוה לשיקומו של הנאשם, יש לנקוט בגישה מקלה כלפיו, ומכאן עתירתו כי בית המשפט יקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 8 ל-12 שנות מאסר, ויגזור על הנאשם עונש במחצית המתחם.

דברו האחרון של הנאשם

הנאשם האריך בדברו האחרון, ופנה בהתרגשות לאמו של המנוח ולבני המשפחה שהיו באולם, הביע את צערו על מה שקרה וציין כי "מהיום שבו קרה האסון הזה" כלשונו, הוא מתאבל על המנוח: "אני רוצה שתדעו שכל השנה הראשונה הרגשתי שאני אתכם באבל, עשיתי כל מה שאני יכול לעילוי נשמתו של בנדך, כל תפילה, כל ברכה, כל הלכה, כל דבר הכי קטן לעילוי נשמת נדב בוכניק. כל השנה הראשונה הייתי עושה קדישים לעילוי נשמתו. יום פטירתו של המנוח הוא ט"ו בשבט, ביום פטירתו שנה שעברה עשיתי לו אזכרה, אעשה לו כל החיים" (עמ' 627 ש' 11 – 14).

הנאשם ציין עוד כי לא הייתה לו כוונה להרוג את המנוח, וביקש תוך כדי כליה ומחילה מבני משפחתו של המנוח. בסיום דבריו הגיש הנאשם מכתב ארוך לבית המשפט, שנתייחס אליו בהמשך, ובהתייחסותו לפגיעה באביו אמר את הדברים הבאים: "מה שקרה עם אבא שלי, אני מרגיש שזה אשמה מאוד גדולה, אני יודע שזה לא באשמתכם. אני לא מאשים אתכם, אני מבין את הכעס" (שם, ש' 29).

ה. דיון והכרעה

הנאשם הורשע בעבירה של רצח לפי סעיף 300(א) לחוק העונשין ביסוד נפשי של כוונה. בפתח הדברים, ראוי לציין את המובן מאליו, כי לא יכולה להיות מחלוקת בדבר החומרה הרבה שיש בעבירת הרצח שבה הורשע הנאשם, שבה הנאשם קיפח במו ידיו את חייו של אדם אחר שנברא בצלם אלוהים כמותו. דברים שנאמרו בעניין זה ביחס לעבירת הרצח קודם הרפורמה בעבירות המתה בעניין אנגיל, יפים אף לענייננו:

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 20-03-33007 מדינת ישראל נ' אלפסי(עציר)

"עבירת הרצח - חמורה היא מאין כמותה. עוסקים אנו בקיפוח חייו של אדם, ובכגון דא מן הראוי ומן הצדק כי הענישה תמצא ביטויה המפורש והנפרד, בבחינת סלידתה העמוקה של החברה מנטילת חיים של אחר בכוונה תחילה. עקרון קדושת החיים הוא המנחה אותנו בענישתו של עבריין המורשע בעבירת הרצח" (ע"פ 597/88 אנג'ל נ' מדינת ישראל, פ"ד מו(5) 221, פסקה 56 (1992)).

כיוצא בזה נאמר בעניין טייטל כי "קדושת חיי האדם עומדת בראש סולם הערכים החברתיים, וחובתנו לשקף את חשיבותו של ערך זה במידת העונש שתיגזר על העבריין" (ע"פ 3617/13 טייטל נ' מדינת ישראל (28.6.2016)).

1. קווים מנחים בענישה בגין עבירת הרצח הבסיסית

הרפורמה בעבירות המתה חדשה יחסית, והיא הוסדרה בתיקון 137 לחוק העונשין, שפורסם ביום 10.1.19, ונכנס לתוקף 6 חודשים לאחר מכן, ביום 10.7.19. לכן, הפסיקה המנחה של בית המשפט העליון ביחס לענישה של נאשמים שהורשעו בעבירות המתה שונות איננה רבה, והיא הולכת ומתעצבת לנגד עינינו.

בפסק הדין שניתן לפני כשנה בעניין שפק (ע"פ 3223/21 מדינת ישראל נ' יצחק שפק (2.3.2022)) שבו נדון ערעור המדינה וערעור שכנגד של ההגנה, על גזר דינו של המשיב, שנדון בבית משפט קמא ל-29 שנות מאסר, לאחר שהורשע בעבירת הרצח הבסיסית, ביסוד נפשי של כוונה, לפי סעיף 300(א) לחוק העונשין, על כך שרצח את אשתו ואם ילדיו ב-15 דקירות סכין, נקבעו שני עקרונות חשובים בענישה בעבירות המתה, בעיקר ביחס לעבירת הרצח הבסיסית, לאחר הרפורמה.

העיקרון האחד הוא כי מאסר עולם אינו עונש מוצא ביחס לעבירת הרצח הבסיסית. המשנה לנשיא הנדל, שכתב את פסק הדין ציין בעניין זה כי הטענה של המדינה "שלפיה כאשר התקיימה כוונה להמית, העונש על עבירת הרצח חייב להיות מאסר עולם למעט במקרים חריגים, מעלה שורה ארוכה של קשיים", ובהמשך הוא דחה את הטענה וקבע כי "אין אף סעיף בחוק אשר קובע כי העונש של מאסר עולם הוא עונש המוצא בעבירת הרצח או מבקש להנחות באופן דומה את שיקול דעתו של בית המשפט" (שם, פס' 11). עם זאת, השופט הנדל ציין עוד כי "במידה שתכליות הענישה ובראשן עיקרון ההלימה מצדיקות, במקרה מסוים, להטיל עונש של מאסר עולם, יש לעשות כן", והוסיף כי "כמצוות המחוקק, בית המשפט חייב להפעיל שיקול דעת בכל מקרה ומקרה. זהו אתגר השעה – והשעה בתחילתה" (שם, פס' 18).

העיקרון השני, שנגזר למעשה מהעיקרון הראשון, הוא כי גם בענישה בעבירת הרצח הבסיסית, יש לנהוג לפי המתווה שנקבע בתיקון 113 לחוק העונשין, ולקבוע תחילה מתחם עונש הולם, ולאחר מכן לקבוע את העונש בתוך המתחם, בהתאם לכללים שנקבעו בסעיפים 40 ו-40א, בהתאמה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 20-03-33007 מדינת ישראל נ' אלפסי(עציר)

כשלושה חודשים לאחר שניתן פסק הדין בעניין **שפק**, ניתן פסק הדין בעניין **קאדר** (ע"פ 1077/22 **עיסא עבדל קאדר נ' מדינת ישראל** (1.6.2022) להלן: **עניין קאדר**), שהוסיף נדבך נוסף בעקרונות הענישה ביחס לעבירת הרצח הבסיסית. השופט אלרון שכתב את פסק הדין, התווה בדבריו את מדיניות הענישה הראויה בגין עבירת הרצח הבסיסית, ובשל חשיבות הדברים, אביא מקצת מהם כלשונם:

"לגישתי, הדרך בה ראוי לנהוג בעת גזירת עונשו של נאשם בגין עבירת הרצח הבסיסית, היא באמצעות קביעת מתחם ענישה הולם מצומצם. כך, יישמר מעמדו של עקרון ההלימה נוכח ערך קדושת החיים וחומרת מעשה הרצח, יישמרו עקרונות הרפורמה להבניית שיקול הדעת בענישה, ויילקחו בחשבון נסיבותיו האישיות של מבצע העבירה.

בבסיס עמדתי, מצוי הכלל הנהוג בפסיקה ביחס למגוון רחב של עבירות, ולפיו ככל שהעבירה חמורה יותר כך יפחת המשקל שיינתן לנסיבות האישיות של מבצע העבירה בגזירת עונשו... הרציונל הוא, בין היתר, שככל שחומרת העבירה רבה יותר, הנסיבות האישיות של הנאשם נדחות למול עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים...

לגישתי, החשש מפני קביעת מתחם ענישה רחב יתר על המידה, חל ביתר שאת בעבירת הרצח הבסיסית. זאת נוכח העובדה שהעונש המרבי שניתן להשית הוא מאסר עולם, 'רוחבו' של מתחם הענישה, עלול להתפרש על פני מספר משמעותי של שנים...

מתחם ענישה מצומצם בעבירת הרצח ידגיש את מרכזיות עיקרון ההלימה ויצמצם את השפעתן של נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, באופן העולה בקנה אחד עם הרפורמה להבניית שיקול הדעת בענישה, עם הרפורמה בעבירות ההמתה ועם עקרון קדושת חיי האדם" (שם, פסקאות 14 – 21).

2. קביעת מתחם העונש ההולם

כאמור לעיל, הנאשם הורשע בעבירת הרצח לפי סעיף 300(א) לחוק העונשין, עם יסוד נפשי של כוונה. זאת, לאחר שקבענו בהכרעת הדין כי התנהגותו של הנאשם בפגיעה המכוונת באופנוע של המנוח ובמאבק שהתפתח ביניהם לאחר שהנאשם תקף את המנוח, היה בה כדי ללמד על נחישותו של הנאשם לפגוע פגיעה קשה במנוח, שהלכה והסלימה, עד כדי דקירתו של המנוח, באמצעות סכין שהיה בידי הנאשם, שתי דקירות קטלניות שגרמו למותו, ולכן מדובר בנסיבות שמלמדות על כוונתו של הנאשם ועל רצונו להשיג תוצאה זו. כמו כן, הורשע הנאשם בעבירה נוספת של חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין, בשל הפגיעה שפגע במנוח שרכב על אופנוע, ברכב המרצדס שבו נסע.

בבואנו לדון בקביעת מתחם העונש ההולם, יש לציין בפתח הדיון, כי כפי שציינה ב"כ המאשימה בעמ'

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 20-03-33007 מדינת ישראל נ' אלפסי(עציר)

10 לטיעוניה, מצאנו לקבוע כי מדובר באירוע אחד שכולל את שתי העבירות שבכתב האישום. זאת, בהתאם למבחן הקשר ההדוק שנקבע בעניין ג'אבר (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014)) בפסקה 5 לחוות דעתה של השופטת דפנה ברק-ארז) אשר לפיו, ככלל, מסכת התרחשויות תסווג כאירוע אחד אם כל ההתרחשויות בוצעו בסמיכות זמנים והן חלק מתוכנית עבריינית אחת, וזה בדיוק המצב בנסיבות שלפנינו.

על פי סעיף 40ג(א) לחוק העונשין, לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, יש להתחשב "בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט".

נסיבות ביצוע העבירה

בהינתן העבירות החמורות שבהן הורשע הנאשם, דומה כי אין צורך להכביר מילים על הפגיעה האנושה של מי שהורשע בעבירת רצח בערך העליון של קדושת החיים, שעליו נאמר בעניין קאדר הנ"ל כי "ערך קדושת החיים המסתופף בצלה של עבירת הרצח ניצב בראש סולם הערכים החברתיים...". (שם, פס' 16). הנאשם הורשע גם בעבירה נוספת של חבלה בכוונה מחמירה, שביחס אליה ציינה ב"כ המאשימה בצדק בטיעונים שהגישה בכתב, כי הערכים החברתיים המוגנים בעבירה זו הם כבוד האדם, הזכות לחיים, בריאות האדם, הזכות לאוטונומיה על הגוף, לשלמות הגוף והנפש, וכן הגנה על הביטחון האישי ועל שלום הציבור והגנתו מפני מעשי אלימות מכל סוג, והנאשם במעשיו פגע פגיעה חמורה בכל הערכים הללו.

על חומרת מעשיו של הנאשם ניתן ללמוד גם מקיומן של חלק מהנסיבות הקשורות בביצוע העבירה שמפורטות בסעיף 40ט(א) לחוק העונשין, והכוונה לנסיבות שמפורטות בסעיפים קטנים 1 – 4, וכן 6 ו-7, כמפורט להלן. באשר לתכנון המוקדם, אמנם לא קדם תכנון מוקדם לביצוע הרצח, אך היה סוג של הכנה מצדו של הנאשם שהחל לעקוב אחרי המנוח ברכב שבו נהג, לאחר שהבחין בו באקראי כשהוא רוכב על אופנוע בעיר אשדוד. הנאשם עקב במכוניתו אחר המנוח למעלה מעשר דקות, פגע בו בכוונה, היכה אותו ואז דקר אותו. אשר לחלקו של הנאשם באירוע, הנאשם פעל לבדו באופן מחושב וקר רוח, באור יום, לעיני עוברים ושבים, ושלט באופן מלא ובלעדי על מה שנעשה בכל שלבי האירוע.

באשר לנזק הפוטנציאלי שצפוי היה להיגרם מביצוע העבירה, כפי שצוין בהכרעת הדין אדם שנוסע במכונית מרצדס, ומתנגש במכוון באופנוע שנוסע לפניו, צריך לקחת בחשבון שהפגיעה ברוכב האופנוע עלולה להיות קטלנית. הדברים אמורים ביתר שאת ביחס להתרחשויות לאחר הפגיעה באופנוע, כאשר לאחר שהמנוח שרד את ההתנגשות והושלך לכביש בעקבות הפגיעה בו, הנאשם יצא ממכוניתו ובמקום להושיט עזרה למנוח, היכה אותו באכזריות בכל חלקי גופו, ולאחר מכן שלף סכין ודקר אותו בפלג גופו העליון, ודקירה נוספת עמוקה מאוד של 7.5 ס"מ באזור הבטן באיברים פנימיים.

הנזק שנגרם בפועל מביצוע העבירה הוא החמור מכל, של אובדן חיי אדם צעיר, שהיה רק בן 23 בהירצחו, והותיר אחריו משפחה - זוג הורים וארבעה אחים - משפחה מרוסקת וכואבת,

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 20-03-33007 מדינת ישראל נ' אלפסי(עציר)

שהרצח הנורא ניפץ באחת את חייהם, כפי שפורט בהרחבה בתסקיר נפגעי עבירה וכפי שהשתקף בעדויות בנות המשפחה בפנינו.

כפי שנקבע בהכרעת הדין, הרקע לפגיעת הנאשם במנוח היה סכסוך קודם ביניהם, אך אין חולק כי ביום האירוע נשוא כתב האישום לא קדמה התגרות מצדו של המנוח כלפי הנאשם. הנאשם הבין היטב את הפסול במעשהו, והיה יכול בנקל להימנע מביצוע העבירה, או לפחות לצמצם את הנזק שנגרם ממנה בשלבים המוקדמים יותר של האירוע, אולם הנאשם היה נחוש לפגוע פגיעה קשה במנוח, שהלכה והסלימה, עד כדי דקירתו של המנוח, באמצעות סכין שהיה בידיו, שתי דקירות קטלניות שגרמו למותו.

מדיניות הענישה הנוהגת

אשר לרמת הענישה הנוהגת, יצוין, כי הרפורמה בעבירות ההמתה הולכת ומתעצבת, וניתן ללמוד על מדיניות הענישה מפסקי דין שניתנו לאחרונה, וממשיכים להינתן גם ממש בימים אלה.

ב"כ המאשימה הפנתה לשלושה פסקי דין של בית המשפט העליון, כמפורט להלן:

בע"פ 3223/21 **מדינת ישראל נ' יצחק שפק** (2.3.2022) שנוכר לעיל, נדון ערעור המדינה וערעור שכנגד של ההגנה, על גזר דינו של המשיב, שנדון בבית משפט קמא ל-29 שנות מאסר, כולל הפעלה במצטבר של מאסר מותנה של 6 חודשים, לאחר שהורשע בעבירת הרצח הבסיסית, ביסוד נפשי של כוונה, לפי סעיף 300(א) לחוק העונשין, על כך שרצח את אשתו ואם ילדיו ב-15 דקירות סכין.

בית המשפט העליון עמד על חומרת הנסיבות בעניינו של **שפק**, אשר על רקע רצונה של המנוחה להתגרש ממנו, למרות רצונו להמשיך בקשר הנישואין, הגיע המשיב לבית שבו הייתה המנוחה, ודקר אותה בעוצמה 15 דקירות באמצעות סכין בשר חדה שאורך להבה הוא 19 ס"מ, בכוונה לגרום למותה. כתוצאה מהדקירות נגרמו למנוחה פצעי דקירה רבים בכל חלקי גופה, וכן נגרמו לה שברים בצלעות ובחוליות, ודימום מסיבי ומהיר שהביא למותה במקום. הרצח בוצע כשמונה חודשים אחרי שהמשיב הורשע בעבירות של תקיפה ואיומים כלפי המנוחה, שאותן ביצע כשנתיים לפני ביצוע הרצח, ונדון במסגרת הסדר טיעון למאסר על תנאי בן שישה חודשים למשך שלוש שנים.

בפסק הדין צוינה האכזריות הרבה שבה רצח המשיב את המנוחה, כאשר המאסר המותנה שהיה תלוי ועומד נגדו לא הרתיע אותו, ובנוסף לכך צוינה גם החומרה היתירה של התופעה הנרחבת של רצח נשים בידי בן זוגן. בית המשפט העליון הדגיש את חשיבות מיגורה של תופעה חמורה זו, בין היתר באמצעות ענישה מחמירה, וקבע כי העונש הראוי בנסיבות חומרה אלה הוא מאסר עולם. למרות זאת, הקל מעט בעונשו של המשיב והעמידו על 27 שנות מאסר, בתחתית המתחם שקבע בית משפט קמא, בשל מצבו הרפואי של המשיב, שעבר אירוע מוחי קשה כשבוע לאחר מתן גזר הדין וכתוצאה מכך הוא כמעט אינו מדבר, מתנייד באמצעות כיסא גלגלים, ונמצא במחלקה סיעודית עם תומך סיעודי.

הנסיבות בעניין **שפק** חמורות יותר מהנסיבות בעניינו הן בשל מספר הדקירות הרב שם (15 שם לעומת 3 כאן); הן בשל מידת החומרה המיוחדת שקיימת בתופעה של רצח של אישה בידי בן זוגה, והן בשל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 20-03-33007 מדינת ישראל נ' אלפסי(עציר)

העבר הפלילי של המשיב שביצע את העבירה כשמאסר מותנה תלוי ועומד נגדו בשונה מהנאשם; אולם מנגד הנסיבות האישיות והרפואיות של המשיב שם היו קשות וחריגות בהרבה ובשונה מהנאשם דנן.

בע"פ 1213/21 **מסרשה נ' מדינת ישראל** (ערעור וערעור שכנגד 11.8.2022) נדון עניינו של המערער אשר הורשע ברצח רעייתו, עבירה לפי סעיף 300(א) לחוק העונשין ונגזרו עליו 29 שנות מאסר בפועל. המערער ערער על הכרעת דינו וגזר דינו של בית המשפט המחוזי (מרכז), ואילו המדינה ערערה על קולת העונש. כמפורט בפסק הדין, המערער והמנוחה היו נשואים ולהם בת משותפת, ולמנוחה היו עוד שני ילדים מנישואים קודמים. בעת האירוע שירת המערער כשוטר במשטרת ישראל ומתוקף תפקידו החזיק באקדח משטרתי מסוג "יריחו" אותו נהג לשאת עמו לביתו. ביום האירוע נשוא כתב האישום שב המערער לביתו ועל רקע מחלוקת שהתגלעה מוקדם יותר באותו היום בין בני הזוג, התפתח ביניהם ויכוח מילולי שכלל צעקות וקללות. המערער יצא מהבית להירגע, ולאחר שחזר התפתח ויכוח נוסף בין השניים, שבמהלכו היכה המערער את המנוחה בפניה, היכה אותה בגבה באמצעות מכסה מחבת, ואף בעט ברגלה, וכתוצאה מכך המנוחה נפלה והחלה לדמם.

בהמשך קמה המנוחה והתיישבה על כיסא בעוד הוויכוח בין השניים נמשך, עד שבסמוך לשעה 21:00 קם המערער מן הספה, הוציא מהארון שבחדר השינה את האקדח ושב לסלון הבית שבו ישבה המנוחה, דרך את האקדח, כיוונו לעבר המנוחה, וירה לעבר פניה ירייה אחת, שכתוצאה ממנה הקליע פגע בעינה הימנית של המנוחה וגרם למותה. בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש, וגזר על המערער עונש של מאסר עולם, ובין היתר קבע כי **"במידה רבה, הרצח שביצע המערער הוא כפסע מלהיכלל בנסיבה מחמירה הקבועה בסעיף 301(א)(1) לחוק: 'מעשה נעשה לאחר תכנון או לאחר הליך ממשתי של שקילה וגיבוש החלטה להחיות'. משנצרך לכך את הנסיבות המחמירות לעיל וכן את מדיניות הענישה המחמירה בגין עבירות אלימות מסוג זה – נגיע לכלל מסקנה כי ראוי היה להשית על המערער עונש של מאסר עולם"** (פס' 22, ההדגשה במקור – א.מ.).

בית המשפט העליון ציין בפסק הדין שתי נסיבות חומרה שאינן קיימות בעניינו של הנאשם דנן: הנסיבה האחת היא כי מדובר באירוע של אלימות קשה, ואף קטלנית, כלפי נשים מצד בני זוג, ומדובר בעבירות שקיים בהן צורך בענישה מחמירה; ובנוסף לכך **"חומרה נוספת יש לראות בכך שהמערער היה באותה העת שוטר במקצועו, מי שאמור להיות אמון על שמירה על החוק... באקדח שניתן לו על מנת להגן על הציבור הרחב, השתמש כדי לרצוח את רעייתו"**. לכן, נראה כי הנסיבות בעניין זה חמורות מעט יותר מהנסיבות בעניינו.

בע"פ 1077/22 **עיסא עבדל קאדר נ' מדינת ישראל** (1.6.2022) שנזכר לעיל, נדון ערעורם של שני הצדדים על גזר דינו של בית המשפט המחוזי מרכז, אשר גזר על המערער 27 שנות מאסר לצד ענישה נלווית, בגין הרשתו בעבירת הרצח בכוונה ונשיאת נשק. על פי עובדות כתב האישום המתוקן שבו הודה המערער במסגרת הסדר טיעון, פרץ עימות בין המערער ובין המנוח בסמוך למועדון בת"א, בעקבותיו חש המערער מושפל ומאויים וחשש מהמנוח. למחרת בצהרי היום, המערער נפגש עם בני משפחתו ברחוב בכפר קאסם, בעודו נושא אקדח שלא כדין. המערער הבחין ברכב שבו נסע המנוח מתקרב למקום, ועל רקע תחושותיו לאחר העימות, דרך את האקדח, רץ לעבר הרכב וירה מספר יריות מטווח קצר לעבר המנוח. נהג הרכב והמנוח ברחו מהמקום, ומותו של האחרון נקבע תוך זמן קצר לאחר האירוע.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 33007-03-20 מדינת ישראל נ' אלפסי(עציר)

בית המשפט המחוזי שקל לחובתו של המערער את עברו הפלילי, שכלל הרשעות קודמות בעבירות איומים, אלימות ושימוש בנשק חם. מנגד שקל לזכותו את העובדה כי המערער לקח אחריות והודה בעבירות שיוחסו לו, הפקיד פיצוי כספי לטובת אשת המנוח בסך 150,000 ₪ וכן כי מדובר במערער נכה קטוע רגל שנקבע לו נכות צמיתה ואף סובל מפוסט טראומה. בית המשפט העליון דחה את שני הערעורים וציין כי אף שבית המשפט המחוזי הקל עמו במידת מה, לא מדובר בהקלה שמצדיקה את התערבותה של ערכאת הערעור.

מדובר בנסיבות דומות לנסיבות שלפנינו, במובן זה שבשני המקרים מדובר באירועים שהחלו במפגש אקראי של נאשם עם אדם שקיים אתו סכסוך, שמנוצל ע"י הנאשם לפגיעה קטלנית באותו מסוכסך. עם זאת, בשונה מהמערער **קאדר** שהינו נכה קטוע רגל, שכאמור הודה בעבירות שיוחסו לו ולקח אחריות על מעשיו, ואף שילם פיצויים לאשתו של המנוח בטרם נגזר דינו, הנאשם שלפנינו לא הודה בעירות שיוחסו לו, ולא לקח אחריות מלאה על מעשיו. יתירה מכך, לפגיעה של הנאשם במנוח, קדמה פגיעה מכוונת של הנאשם ברכבו באופנוע של המנוח, לאחר מעקב של דקות ארוכות אחרי האופנוע שעליו רכב המנוח, שגרמה להשלכת המנוח לכביש, ולאחר מכן התפתח מאבק ביניהם, שבסופו נדקר המנוח. בכל אחד מהשלבים הללו יכול היה הנאשם לחדול ממעשיו, ולא עשה כן, ומכאן החומרה היתירה במעשיו.

יצוין כי ב"כ הנאשם הפנה בטיעונו לעונש גם לפסק דין זה, וציין כי מדובר בנסיבות חמורות יותר מעניינו של הנאשם, אולם כאמור לעיל, נקבע שם כי הערכאה הדיונית הקלה עמו, ויתירה מכך בגזר דינו פורטו נסיבות מקלות שאינן קיימות בעניינו של הנאשם דנן.

ב"כ הנאשם הזכיר בטיעונו עוד כמה פסקי דין, שחלקם פסקי דין מחוזיים, ובין היתר הזכיר את תפ"ח (חיפה) 30108-09-19 **מדינת ישראל נ' יאסין** (17.6.2021), שבו נדון עניינו של נאשם שהורשע בעבירת רצח עם יסוד נפשי של כוונה לפי סעיף 300(א) לחוק העונשין, ונגזר עליו עונש מאסר של 22 שנים, וכן פיצויים בשיעור המרבי של 258,000 ₪. ב"כ הנאשם ציין כי מדובר בנסיבות חמורות בהרבה מהנסיבות שלפנינו, ואכן העובדה שהנאשם רצח את רעייתו לעיני ילדיהם הקטנים מהווה נסיבה מחמירה, אולם בית המשפט שם פירט גם נסיבות מקלות מסוימות שקשורות לביצוע העבירה ובכלל זה העובדה שמדובר בדקירה בודדת שנעשתה באופן ספונטני בלי תכנון או הכנה, וכן נסיבות שקשורות למצוקתו של הנאשם שהיה מתוסכל ובמצב רוח ירוד בשל מצבו הכלכלי והיותו מובטל (סעיפים 64 – 66 לגזר הדין).

ב"כ הנאשם הפנה גם לפסק דין שניתן בבית משפט זה בעניין **קפוסטין** (תפ"ח 51134-02-17) שבו נגזרו על הנאשם שהורשע ברצח אמו באלימות קשה 18 שנות מאסר, אולם בעניין **קפוסטין** שני הצדדים ערערו לבית המשפט העליון, אשר קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש, והעמיד את עונשו של המערער על 22 שנות מאסר בפועל (ע"פ 1464/21 **ארטיום קפוסטין נ' מדינת ישראל** (11.9.2022)). יתירה מכך, ב"כ הנאשם ציין בעצמו כי מדובר שם בעבירה של רצח באדישות, ולכן אין הנדון דומה לראיה.

בנוסף לפסיקה שהזכירו ב"כ הצדדים, מצאנו להזכיר עוד כמה פסקי דין, בדבר עונשם של נאשמים שהורשעו בעבירות של רצח בכוונה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 20-03-33007 מדינת ישראל נ' אלפסי(עציר)

בתפ"ח (מרכז) 18-02-58246 מדינת ישראל נ' בהרנו (10.12.2019), נדון עניינו של נאשם שהורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירה של רצח בכוונה לפי סעיף 300(א) לחוק העונשין בעבירה נוספת של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 333 ביחד עם סעיף 335(א)(1) לחוק, וכן בעבירה של גניבה לפי סעיף 384 לחוק, ובעבירה של שיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק. באשר לעונש הוסכם כי המאשימה תעתור לעונש ראוי של 30 שנות מאסר ואילו ההגנה תהיה חופשית בטיעוניה. הנאשם התגורר בסמוך למנוח, אשר היה קשיש כבד שמיעה, ובין השניים לא הייתה היכרות מוקדמת. במועד הרצח, נכנס הנאשם לבניין בו התגורר המנוח, עלה במדרגות לדירה שדלתה הייתה פתוחה, ונכנס לדירה בעת שהמנוח שהה בה בגפו עם כלבו. בשלב מסוים ולאחר שהנאשם נכנס לדירה, בעת שהמנוח עמד בחדר המקלחת היכה הנאשם בחוזקה את המנוח באמצעות אגרופים מספר פעמים, בפניו, בראשו ובגבו, בכוונה לגרום למותו.

כפי שהוסכם בין הצדדים, ההגנה טענה כי החלטת הנאשם להמית את המנוח הייתה החלטה ספונטנית, והמאשימה לא חלקה על כך. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נפל המנוח על רצפת חדר המקלחת, ונפטר תוך זמן קצר כתוצאה מנזק חמור למוח או מהתקף לב שנגרם בשל המכות שהיכה בו הנאשם. הנאשם נטל את מפתח דלת הכניסה לדירה, ובמהלך סוף השבוע יצא ונכנס לדירה באמצעותו, כאשר במהלך שהייתו בדירה חיפש הנאשם רכוש בעל ערך, נטל את רכושו של המנוח ואף פעל כדי להסוות את רצח המנוח על ידי ניסיון הצתת גופתו של המנוח ודירתו. במועד מסוים הגיעה ביתו של המנוח לבקרו וכאשר פתח הנאשם את דלת דירתו של המנוח, התקרב אל הבת והיכה אותה בראשה מספר פעמים באמצעות פטיש, ועל כך הורשע כאמור בעבירה נוספת של חבלה בנסיבות מחמירות. גם ב"כ הצדדים וגם בית המשפט ציינו כי במועד שבו נשמעו הטיעונים לעונש ונכתב גזר הדין לא הייתה עדיין פסיקה על ענישה בעבירת רצח בכוונה לפי הדין החדש. בית המשפט המחוזי נמנע מלקבוע מתחם ענישה, וגזר על הנאשם עונש כולל של מאסר בפועל למשך 28 שנים, לצד עונשים נלווים לרבות פיצוי בסך 258,000 ₪ למשפחתו של המנוח.

הנסיבות של תיק זה דומות לנסיבות שלפנינו, שכן גם הנאשם שם הורשע בעבירה חמורה נוספת של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, אולם הנאשם שם הורשע על פי הודאתו ולקח אחריות על מעשיו, בשונה מהנאשם שלפנינו שכפר בכתב האישום והורשע לאחר שמיעת הוכחות, כולל שמיעת עדויות של הוריו ואחיותיו של המנוח שהקושי שחו במהלך המשפט ניכר בהם היטב. מצד שני הנאשם שם פגע בקרבן נוסף, בשונה מהנאשם שלפנינו שפגע "רק" בקרבן אחד.

בתפ"ח (ת"א) 20-01-4651 מדינת ישראל נ' ניקולקין (פורסם בנבו, 11.1.2022), נדון עניינו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירה של רצח בכוונה לפי סעיף 300(א) לחוק העונשין, כאשר ההסדר לא כלל הסכמה לעניין העונש. הנאשם היה אחיו למחצה של המנוח, והשניים התגוררו יחד בדירה בעיר בת ים ביחד עם עוד שתי תיירות, כאשר בתקופה שלפני הרצח הרבו האחים לריב. במועד מסוים נכנס הנאשם לחדר השינה בדירה בעת שאחת התיירות ישנה במיטה, הנאשם נכנס למיטתה של התיירת ולאחר שביקשה ממנו לעזוב, עזב. במועד נוסף, התגלע ויכוח נוסף בין הנאשם למנוח על רקע עניינים משפחתיים והנאשם עזב את הדירה. לאחר שהנאשם חזר לדירה התפתחה בין

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 20-03-33007 מדינת ישראל נ' אלפסי(עציר)

השניים מריבה נוספת על רקע מעשיו של הנאשם בחדרה של התיירת לילה קודם, ולכן המנוח דרש מהנאשם לעזוב את הדירה בשנית.

הנאשם עזב את הדירה, ושכר חדר במלונית, אלא שלאחר שהמנוח ביקש ממנו שוב לשוב הביתה, הנאשם שב, השניים סעדו ביחד עם שתי התיירות, ולאחר שהתיירות פרשו לישון, נותרו הנאשם והמנוח ערים למספר שעות, עד שלבסוף פרש גם המנוח לישון במיטתו בסלון הדירה. בסמוך לכך נטל הנאשם סכין מטבח בעלת להב של 30 ס"מ, שוטט בדירה כעשר דקות נוספות כשהוא אוחז בסכין או אז ניגש למיטתו של המנוח שישן באותה עת, ונעץ את הסכין בחוזקה בחזהו של המנוח דקירה יחידה, ונמלט מן הדירה והותיר את המנוח מתבוסס בדמו על רצפת הסלון. בית המשפט המחוזי סקר בהרחבה ובציטוטים נרחבים את הפסיקה שהייתה באותו מועד בנושא זה, וקבע מתחם שבין 25 ל-30 שנות מאסר, וגזר על הנאשם עונש מאסר של 26 שנים וכן מאסרים מותנים, כאשר לבקשת אמם של הנאשם ושל המנוח, לא נפסק פיצוי למשפחת המנוח.

בתיק זה הנאשם אמנם הודה במסגרת הסדר טיעון, אך הצדדים הגיעו להסדר לאחר שמיעת כל הראיות, כולל עדותו של הנאשם. באשר לנסיבות ביצוע העבירה, נראה כי הנסיבות של הנאשם שלפנינו חמורות יותר מנסיבותיו של הנאשם שם, מפני שהנאשם דנא הורשע בעבירה נוספת של חבלה בכוונה מחמירה, בשל הפגיעה המכוונת שלו באופנוע שעליו רכב המנוח, והחבלות שנגרמו למנוח כתוצאה מכך. כמו כן, הנאשם כאן תקף את המנוח והיכה אותו באכזריות עוד לפני שדקר אותו את הדקירות שגרמו למותו.

בסופו של דבר, לאחר ששקלנו את מכלול הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ואת הפגיעה החמורה בערך העליון של קדושת החיים ובערכים מוגנים נוספים שפורטו לעיל, ולאחר שנתנו דעתנו לרמת הענישה הנוהגת, כפי שהיא עולה בין היתר מפסקי הדין שנזכרו לעיל, אנו סבורים כי מתחם העונש ההולם בנסיבות שלפנינו נע בין 27 שנות מאסר לבין מאסר עולם בצירוף עונשים נלווים.

3. קביעת העונש בתוך המתחם

בבואנו לקבוע את עונשו של הנאשם בתוך המתחם, יש מקום להתחשב גם בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, כעולה מסעיף 40 לא לחוק העונשין. לחובתו של הנאשם יש לזקוף את העובדה שלא לקח אחריות על מעשיו ולא הביע חרטה עליהם במהלך המשפט, שהרי כפר בכך שרצח את המנוח. אומנם אין חולק על זכותו של הנאשם להילחם על חפותו, ולכן נקבע בסעיף 40א(6) כי כפירה באשמה וניהול המשפט לא יזקפו לחובתו של הנאשם, אולם נאשם שהורשע לאחר ניהול הוכחות גם אינו יכול ליהנות מההקלה וההתחשבות שלהן זכאי נאשם שלקח אחריות מלאה על מעשיו, ובכך חסך לא רק זמן שיפוטי יקר, אלא גם חסך ממשפחתו של המנוח לחוות את הכאב בכל דיון מחדש.

אין חולק כי מעשיו של הנאשם משקפים זלזול בוטה בחיי אדם, כאשר בצהרי היום בלב העיר אשדוד, פגע הנאשם במנוח עם רכבו והמשיך לפגוע במנוח עד אשר דקר אותו למוות. מדובר במנוח אשר היה רק בן 23 במוותו הטראגי, אשר חייו נגדעו בטרם עת, ביחד עם חלומותיו, רק משום שהנאשם בחר לנקוט בדרך של אלימות קשה לפתרון הסכסוך שהיה לו עם המנוח. לכן, מדובר בנסיבות שנמצאות ברף החומרה הגבוה של עבירות מסוג זה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 20-03-33007 מדינת ישראל נ' אלפסי(עציר)

מעבר לכך, לא ניתן להתעלם מכך שגדיעת חייו של המנוח על ידי הנאשם גדעה למעשה את חייה של משפחת המנוח כפי שפורט בהרחבה בתסקיר נפגעי העבירה שהוזכר לעיל, וכן לא ניתן להתעלם מעדותה של אימו של המנוח בשלב הראיות לעונש, עת עמדה מעל דוכן העדים וכל שנותר לה הוא לבכות על לכתו של בנה בטרם עת מבלי שהספיקה להיפרד ממנו. בנוסף, הובאו בפנינו גם השלכות מותו של המנוח על אחיותיו ואחיו הקטנים, אשר נאלצים להתמודד כיום עם שברון לב אותו הם מתקשים להכיל בעיקר נוכח השבר והקרע שנוצר בביתם על רקע מות אחיהם, המנוח, ועל כן מדובר בנוק רב וקשה בעוצמה גבוהה.

מנגד, ראינו להתחשב במידה מסוימת בנסיבותיו האישיות של הנאשם, כפי שפורטו בהרחבה בתסקיר שירות המבחן שעיקרו הובאו לעיל. מדובר בנאשם צעיר כבן 24, אשר חרף לא מעט קשיים בהם התמודד בחייו, הצליח לסלול לעצמו דרך חיים נורמטיבית באופן שבו השתלב במעגל התעסוקה. הנאשם שיתף את שירות המבחן כי הוא נושא עמו חרטה רבה ותחושת אשמה בשל התוצאה הטראגית, וכן סיפר על המחירים הרבים אותם משלמים הוא ובני משפחתו. הנאשם גם ביטא רצון להתנצל בפני משפחת המנוח ולהביא לרגיעה במצב הקשה שנוצר בין המשפחות. מהתסקיר עולה גם התרשמותו של שירות המבחן כי הנאשם לוקח אחריות מסוימת למעשיו, מצליח לגלות הבנה לבעייתיות שבהתנהלותו, מבטא כאב סביב מותו של המנוח ומצליח להתחבר למחירים הקשים אותם משלמים בני משפחתו.

כפי שצוין לעיל, הנאשם האריך בדבריו בפנינו, ופנה בהתרגשות לאמו של המנוח ולבני המשפחה שהיו באולם, הביע את צערם על מה שקרה וביקש תוך כדי כליחה ומחילה מבני משפחתו של המנוח. הנאשם ציין עוד כי במהלך כל השנה הראשונה התפלל ולמד לעילוי נשמתו של המנוח, ואף ערך אזכרה לזכרו ביום השנה לפטירתו.

כאמור לעיל, בסיום דבריו הגיש הנאשם מכתב ארוך לבית המשפט, שנועד גם לבני משפחתו של המנוח. המכתב נפתח בהבעת צער ממשפחתו של המנוח: **"ראשית כל, אני רוצה לבקש סליחה ומחילה ממשפחת המנוח ולומר לכם שאני מצטער מעמקי ליבי ונשמתני"**. בהמשך מגולל הנאשם על פני 9 עמודים את גרסתו למה שקרה ששונה בפרטים רבים מעדותו בפנינו, וכוללת גם ביקורת על קו ההגנה שנקבע לטענתו על ידי מי שייצג אותו במהלך המשפט. בענייניו של מכתב זה, אין לנו אלא להפנות להחלטתנו מיום 5.2.23, אשר בה קבענו כי בהינתן המועד שבו הוגש המכתב, בסוף הטיעונים לעונש, כמו גם נסיבות הגשתו, לא ראינו מקום לתת משקל כלשהו לכתוב בו, בבואנו לגזור את דינו של הנאשם. עם זאת, לא נעלמו מעינינו הצער והחרטה שהביע הנאשם בדברו האחרון בבית המשפט.

1. סוף דבר

בסופו של יום, לאחר ששקלנו את מכלול נסיבותיו של הנאשם, ואת השיקולים לקולא ולחומרה שפורטו לעיל, ולאחר שנתנו דעתנו להלכה הפסוקה, שנקבעה לאחרונה שוב בעניין קאדר ביחס לעבירה זו, **"שככל שחומרת העבירה רבה יותר, הנסיבות האישיות של הנאשם נדחות למול עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים"**, החלטנו לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 20-03-33007 מדינת ישראל נ' אלפסי(עציר)

1. 29 שנות מאסר בפועל החל מיום מעצרו.
 2. 18 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר, שלא יעבור כל עבירת אלימות מסוג פשע.
 3. 9 חודשי מאסר על תנאי, למשך שנתיים מיום שחרורו ממאסר שלא יעבור כל עבירת אלימות מסוג עוון.
 4. פיצוי בסך 258,000 ₪ אשר ישולם למשפחתו של המנוח, בהתאם לפרטים שיועברו למזכירות ע"י המאשימה, תוך 30 יום.
 5. בנסיבות העניין, נוכח השימוש שנעשה ברכב וביצוע העבירות שבהן הורשע הנאשם, אנו גוזרים על הנאשם גם פסילת רשיון נהיגה למשך שנתיים החל מיום שחרורו מן המאסר.
 6. אשר לבקשת המאשימה לחילוט רכבו של הנאשם, לא הובאו בפנינו מלוא הנתונים הנדרשים לצורך חילוט הרכב, ולכן לא מצאנו להכריע בבקשה זו לעת הזו.
- זכות ערעור כחוק, תוך 45 יום.

ניתן היום, ז' אדר תשפ"ג, 28 פברואר 2023, במעמד הצדדים.

אהרון משניות, שופט

גילת שלו, שופטת

יעל רז- לוי, שופטת
סגנית הנשיאה